

Jelcinas pyksta, Vakarų ignoruojamas

Maskva, rugsėjo 7 d. (NYT) — Rusijos išsiskyrimas nuo Vakarų valstybių dar labiau paaštrėjo ketvirtadienį, kai prezidentas Boris Jelcinas, matyt, atsižvelgdamas į Rusijos vidaus politikos padėtį, išpėjo Vakarų šalių vadovus, kad Maskvai gali tekti pergaltuoti partnerystės sutartį su NATO, jei šios gynybos sąjungos lėktuvai ir toliau bombarduos Bosnijos serbus, rašo Steven Erlanger „The New York Times“ laikraštyje.

Praėjusią savaitę eilėje susitikimų su Europos šalių vadovais B. Jelcinas skundėsi, kad NATO ignoruoja Rusijos poziciją dėl padėties Bosnijoje ir jos pasipriešinimą ten vykdomam bombardavimui. Bet iš vieno susitikimo į kitą jo pasisakymai tapo vis aštresni ir kietesni, o Vakarai tik numoja Rusijos nepasitenkinimą.

Ketvirtadienį jis Europos Sąjungos dabartiniam prezidentui, Ispanijos ministrui pirmininkui Felipe Gonzalez ir vykdomojo organo Europos Komisijos vadovui Jacques Santer pasakė, kad NATO „skelbiama, kad vykdo taikos palaikymo misiją, bet iš tiesų pasiėmė teisę ir antstolio roles“ Bosnijoje ir kad NATO viršija Jungtinių Tautų įgaliojimus.

Anot jo, Vakarai naudojami dvigubu standartu Bosnijoje, bombarduodami serbus, bet gria mudulmoną ir kroatų karinius laimėjimus. „Kodėl jokios sankcijos nėra taikomos musulmonams, kai jie ką užpuola?“ — klausė Jelcinas. „Panašiai ir kroatams puolant“.

Bet, rašo Steven Erlanger, Jelcinas mažiau susirūpinęs serbais, negu NATO plėtimu. Rusija ignoruojama ne tik Bosnijos atžvilgiu, sako Jelcinas. Taip pat ignoruojamas jos pastangos sukurti naują Europos saugumo sąvoką. „Tai neįmanoma padėti“, jis barėsi. „Tai reiškia grįžimą į dvi, viena prieš kitą kariuomenių stovyklas“.

Jei ir toliau bus tiesiamas serbų bombardavimas ir Rusijos nuomonių ignoravimas „mums

teks iš pagrindų permąstyti savo strategiją, imtinai ir savo santykius su Šiaurės Atlanto sąjunga (NATO)“, jis sakė. Išėdamas iš to susitikimo jis reporteriams pasakė: „Yra aiški santykių diskriminacija prieš Rusiją“.

Dauguma Vakarų diplomatų Maskvoje ir Europoje nurašo Jelcino pareiškimus, kaip Rusijos vidaus politikos ir Rusijos frustracijos savo silpnumu pasaulinėje arenoje padarinį. Dalis Rusijos susirūpinimo dėl Bosnijos yra dėl NATO veiklos šalyje, kuri anksčiau buvo Rusijos įtakos sferoje.

Rusijos parlamento rinkimai vyks už trijų mėnesių, o B. Jelcino ir jo vyriausybės populiarumas labai žemas, o sėkminga jo priešininkų kampanija turi ryškiai nacionalistinį toną. Rusijos Duma pravedė nutarimą šį šeštadienį turėti specialią sesiją Bosnijos klausimu, ir tikimasi, kad parlamento rai polemizuos prieš NATO ir Amerikos antiserbišką politiką.

Rusijos parlamentas jau pravedė nutarimus, kuriuose Rusija jau nedalyvauja ekonominėje blokadoje prieš Jugoslaviją, o įvedė blokadą prieš kroatų. Tikimasi, kad Jelcinas, nepaisant jo skundų Vakarų vadovams, panaudos savo veto ir jų nepasirašys.

Bandymas išlaikyti komunikacijos ryšius su Rusija Vokietijos kancleris Helmut Kohl praėjusį savaitgalį lankėsi Maskvoje, o po — Britanijos užsienio ministras Malcolm Rifkind ir po jo — Europos Sąjungos prezidentas Gonzalez.

JAV Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Mike McCurry pasukubėjo ketvirtadienį pareiškė, kad Rusijos inasas į taikos ieškojimą Bosnijoje yra „labai svarbus“, kad prez. pažiūros nėra ignoruojamos ir kad „mes ir toliau tarsimės su Rusijos Federacija“. Bet Baltieji rūmai taip pat prašo, kad Rusija paaiškintų apie savo intencijas parduoti branduolinius reaktorius Iranui.

Baltijos šalių prezidentai Taline

Vilnius, rugsėjo 7 d. (Elta) — Ketvirtadienį Taline susitiko Estijos, Latvijos ir Lietuvos prezidentai Lennart Meri, Gunis Ulmanis ir Algirdas Brazauskas. Susitikime jie aptarė tolimesnį šalių bendradarbiavimą politinėje, ekonominėje, socialinėje bei kitose visuomenės gyvenimo srityse. Be kita ko, susitarta liberalizuoti

prekybą tarp Lietuvos, Latvijos ir Estijos, didinti tarpusavio sienų pralaidumą, kartu koordinuoti veiksmus dėl rytinių sienų apsaugos.

Susitikime taip pat aptarti kai kurie Baltijos valstybės aktualūs užsienio politikos klausimai. Prezidentai, kaip rašoma ta proga paskelbtame komunikate, dar kartą patvirtino savo valstybių pasiryžimą kuo anksčiau prisijungti prie NATO, išreiškė įsitikinimą, kad NATO išlieka svarbiausiu saugumo ir stabilumo Europoje garantu. Demokratinės Vidurio Europos šalis, kurios siekia NATO narystės ir yra tam pasirengusios, turėtų būti suteikta galimybė prisijungti prie šios organizacijos. Baltijos valstybių integracijos į Europos Sąjungą, NATO ir Vakarų Europos Sąjungą procesas stiprina jas visas, rašoma komunikate.

Pagal pernai kovo mėnesį Palangoje pasirašytą reglamentą dėl Baltijos šalių vadovų susitikimų, jie rengiami du kartus per metus. Šių metų pavasarį prezidentai susitiko Jūrmaloje, 1996 m. pradžioje susitikimas numatytas Vilniuje.

Bosnijos serbų sostinėje Pale trečiadienį serbas kareivis per pramuštą langą iškiša tripirštį serbų pergales ženklą. Serbai jaučiasi nekaltai puolami, bet ryžtasi puolimus atlaikyti. Jie kalba: „Garbingiau būti bombarduojamiems tokios didelės galybės kaip Amerika, nei būti turkų išduotiems“ („turkais“ jie pravadžiuoja Bosnijos musulmonus). Ant pastato užrašas: „draugas Tito“, primenantis buvusį komunistinės Jugoslavijos vadovą; pastatas rasta stiprinamas prieš NATO bombardavimus.

Kinija papeikė JAV atstoves

Beidžingas, rugsėjo 7 d. (NYT) — Kinija ketvirtadienį paskelbė labai diplomatiškai suformuluotą papeikimą JAV prezidentienei Hillary Rodham Clinton ir JAV ambasadoriui Jungtinėms Tautoms Madeleine Albright dėl jų pasisakymų Beidžinge vykstančioje IV Pasaulio Moterų konferencijoje, kai jos kalbėjo apie Kinijos bei kitų šalių vykdomus žmogaus teisių pažeidimus.

Šis papeikimas, pirmas oficialus Kinijos atsakymas į konferencijos dalyvių pasisakymus, pasižymi savo santūrumu, rašoma „The New York Times“ laikraštyje. Tai leidžia manyti, kad Kinijos Komunistų partijos vadams yra svarbiau rasti bendrą kalbą su Vašingtonu dėl Taivano ateities, negu bartis dėl nemalonių pasisakymų.

Hillary Clinton antradienį pasakė labai griežtą kalbą IV Pasaulio Moterų konferencijoje ir panašiai pasisakė sekančią dieną, kalbėdama šios konferencijos nevaldiškų organizacijų sesijoje Huairou mieste, 35 mylios nuo Beidžingo. Madeleine Albright savo kalboje

pasisakė prieš moterų fizinį skriaudimą.

Kinijos Užsienio ministerijos atstovė Chen Jian pareiškė: „Kai kurie asmenys iš kai kurių šalių padarė kai kurių nepagrįstų pasisakymų ar išreiškė kritiką kitoms šalims. ... Mes norėtume išpėti šiuos asmenis daugiau dėmesio kreipti į savų šalių problemas“, jis pareiškė, pridurdamas kinietiška patarle, kad kiekvienas privalo savo kiemą šluoti.

Mirė pokario knygnešys

Kaunas, rugsėjo 5 d. (AGEP) — Šią vasarą liepos 19 d., eidamas 77-uosius metus, mirė Juozas Bacevičius, paskutinius keliolika metų gyvenęs ir veikęs Kaune. Kaip rašo „Kauno diena“, tai vienas žymiausių pokario Lietuvos okupacijos laikotarpio veikėjas — knygnešys — po grindinės religinės ir tautinės literatūros platintojas. 1990 m. jis buvo Kauno „Lituanikos“ fabriko literatūros premijos laureatas, buvo ir Lietuvos Knygnešio Draugijos garbės narys.

Lietuvoje lankėsi Švedijos bankininkai

Vilnius, rugpjūčio 29 d. (Elta) — Švedijos centrinio banko valdytojo pavaduotojas Stefan Ingves ir banko ekonomistas Martin Carlens rugpjūčio 29 d. lankėsi Lietuvos Banke. Pokalbyje su Lietuvos Banko valdybos pirmininku Kaziu Ratkevičiumi ir Tarptautinio departamento direktoriumi Stasiu Kropu svečiai aptarė bankų krizės problemas. Stefan Ingves sakė, kad Švedijos bankų krizė, kuri įveikta ne taip seniai, buvo viena didžiausių Europoje. Tačiau jos metu neuždarytas nė vienas bankas, krizę bankai įveikė jungdamiesi.

Beje, Švedijoje veikia kitokia nei Lietuvoje bankų priežiūros sistema — ten prie vyriausybės yra įkurta Bankų finansų inspekcija, kuri sprendžia nemokių ir bankrutuojančių bankų problemas. Pasak Stefano Ingveso, kuris vadovavo Bankų finansų inspekcijai, šalies centrinis bankas negali dirbti su nemokiais bankais. Į šį procesą prapraštai įsijungia policija, prokuratūra, ekonominė mokes-

čių inspekcija, banko akcijų savininkai, o centrinis bankas šiuo atveju turėtų likti nušalyje.

Nemokių bankų reikalus ir jų likimą turi nagrinėti kita institucija dar ir dėl to, kad tam reikalingos specialios, dažnai centrinio banko personalui nebūdingos žinios ar patirtis, pavyzdžiui, imonių veiklos niuansų analizė, turtinių santykių, teismo procedūrų išmanymas ir pan. Svečių nuomone, visuomenės pasitikėjimą bankai gali pelnyti tik kuo išsamesne informacija apie strateginius bei kasdienes veiklos sprendimus.

Švedijos ir Lietuvos bankininkai taip pat aptarė atsisakymo sistemose bei kitų tarpbankinių operacijų reikalus, susidėvėjusių pinigų kupiūrų keitimo naujomis procedūrą ir panašiai.

Švedijos centrinis bankas pasiūlė pagalbą Lietuvos banko, komercinių bankų, Finansų ministerijos personalui — jis sutinka jų grupę mokyti Švedijoje.

Pilietybės komisija lankėsi Pasų skyriuje

Vilnius, rugsėjo 7 d. — Antrąsias Lietuvos Respublikos Pilietybės įstatymo pataisų projektui parengti komisijos (trumpai — Pilietybės komisijos) darbo posėdis rugsėjo 6 d. buvo užbaigtas keletą valandų anksčiau, nes buvo numatytas komisijos narių apsilankymas Lietuvos Pasų skyriuje ir taip pat kitose pilietybės reikalų įstaigose.

Kaip praneša Rimas Česonis, idomūs buvo pokalbiai su šių įstaigų darbuotojais. Komisijos nariai buvo supažindinti su jų darbo metodais, jie išgirdo darbuotojų skundus dėl patalpų ir kompiuterinės įrangos trūkumo ir apie kitus reikalus, susijusius su Pilietybės įstatymo įgyvendinimo tvarka.

Dienai baigiantis visa komisija apsilankė Vidaus reikalų ministerijoje, kur ją priėmė vidaus reikalų ministras Romas Vaitekūnas. Į komisijos vicepirmininko Rimo Česonio klausimą, kodėl prašant Lietuvos paso yra reikalingos trys nuotraukos, kai tik dvi yra panaudojamos, ministras ir kiti pareigūnai paaiškino, kad trečia nuotrauka yra panaudojama, kai sugadinama viena iš panaudojamų dviejų, pvz., kerant ar klįjuojant nuotraukas.

Kauniečiai reikš protestą laiškais

Kaunas, rugsėjo 8 d. (AGEP) — Ketvirtadienį Socialdemokratų partijos Kauno skyrius pradėjo protesto akciją prieš pernelyg didelius energijos tarifus, pavadintą „Vyriausybė! Nesiskriausk Lietuvos žmonių!“, rašo „Kauno diena“.

Prie skyriaus būstinės, esančios Laisvės Alėjoje, buvo dalinami masiniai tiražais atspausdinti dviejų skirtingų tekstų laišukai, adresuoti ministrui pirmininkui Adolfui Šleževičiui. Jeigu ši akcija neduos pageidaujamo rezultato, anot partijos veikėjų, tai galbūt spalio mėnesį žmonės bus kviečiami į mitingus, o vėliau — gal ir į demonstracijas.

— Lietuvoje šią savaitę buvo gana vėsu ir lietinga. Dienomis buvo 17-20 laipsnių Celsijaus (63-68 F), naktimis — 8-13 C (45-55 F) laipsnių. Savaitgalį šiek tiek šilčiau — dieną 17-22 C (63-68 F), naktį — 10-15 C (50-59 F), vietomis numatoma šiek tiek lietus.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Kaune posėdžiavo mokytojai

Vilnius, rugpjūčio 30 d. (LR) — „Saulės“ gimnazijoje Kaune rugpjūčio 29 d. vyko miesto vidurinių mokyklų ir gimnazijų vadovų konferencija, skirta naujųjų mokslo metų pradžiai. Dalyvavo Kauno švietimo skyriaus vadovai, miesto savivaldybės ir apskrities švietimo pareigūnai, rašo Vida Savičiūnaitė „Lietuvos ryte“.

Švietimo ir mokslo ministras Vladislavas Domarkas savo kalboje pastebėjo, kad Kaune yra vienas dešimtadalis Lietuvos mokyklų ir mokytojų. Tačiau šio miesto švietimo sistemos įtaka formuojant visos šalies jaunąją kartą yra daug didesnė.

Kauno vicemerė Vincė Margevičienė ragino mokyklas puoselėti miesto grožį, kuriuo ji įsitikino prieš savaitę „pirmą kartą lėktuvėliu apskridusi Kauną“, siūlė pedagogams dažniau vesti savo auklėtinius (miesto vaikus) į Laisvės alėją ir „parodyti vienintelę tokią gatvę Lietuvoje“. Be kita ko, vicemerė siūlė pedagogams aktyviau aiškinti moksleiviams AIDS problemą, o mokyimo procese daugiau „kreipti vaikus į tai, ką jie gali padaryti, o ne į tai, ko jie nesugeba“.

Vyskupas Sigitas Tamkevi-

Krašto apsaugos ministerija paduota į teismą

Vilnius, rugsėjo 5 d. (AGEP) — Vilniaus miesto antrosios apylinkės teisme rugsėjo 4 d. pradėtas nagrinėti Valstybės kontrolės pareiškimas išieškoti 1,169,187 litų, kurie turėjo patekti į valstybės biudžetą. Atsakovas šioje byloje yra Krašto apsaugos ministerija.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, Valstybės kontrolė nustatė, kad Krašto apsaugos ministerija neteisingai taikė teisinius aktus, reguliuojančius butpinių mokesčių kareikiškumą. Valstybės kontrolierius Vidas Kundrotas įpareigojo krašto apsaugos ministrą Liną Linkevičių pervesti į valstybės biudžetą neteisėtai panaudotas biudžetų numatytas lėšas, o ministrui pirmininkui pasiūlė krašto apsaugos ministrą patraukti drausminėn atsakomybėn.

Jaunimas išvyko susitikti su popiežiumi

Vilnius, rugsėjo 5 d. (AGEP) — Didžiulis Lietuvos katalikų jaunimo būrys rugsėjo 4 d. autobusais iš Vilniaus išvažiavo į Italiją dalyvauti susitikime su popiežiumi Jonu Pauliumi II Loreto mieste. Išvažiavimo dienos rytą jaunimo atstovai atėjo pasimelsti į Vilniaus arkikatedrą baziliką. Jaunimo išlydėjimui skirtas mišias koncelebravo arkivyskupas Audrys Bačkis.

Popiežius Jonas Paulius II su Europos jaunimu susitiks rugsėjo 9 d. pajūrio slėnyje prie Loreto. Tarp 400,000 jaunimo iš viso pasaulio bus ir 105 jaunų žmonių grupė iš Lietuvos.

— Kanados Kvebeko provincijos separatistai pateikė naują, sutrumpintą referendumo klausimo formulę, kurioje š.m. spalio 30 d. šios provincijos gyventojai vėl pasisakys, ar nori atsiskirti nuo Kanados. 1980 m. referendume jie to atsakė. Dabar bus tiksliau nurodomi ir ryšiai su Kanada.

čius ragino mokyklas saugotis nuo sektantų siūlomų klaidingų „dovanų“.

Miesto švietimo skyriaus vedėjas pavaduotojas E. Malskis perskaitė ilgą praėjusiais mokslo metais nuveiktų darbų ataskaitą, paminėjo kai kurias problemas. Pasak jo, labiausiai džiugina tai, kad savivaldybė įsteigė (viena iš pirmųjų Lietuvoje) miesto vaikų globos namus, kurie šiais metais dar bus plečiami, o šilainiuose duris atveria viena nauja pradinė mokykla, kurioje mokysis apie 470 vaikų.

Kaune daugėja gimnazijų. Miesto mokyklos turi gerų ryšių su Norvegijos ir Švedijos mokykloje įstaigomis.

Kai kurių mokyklų direktoriai siūlė konferencijos organizatoriams nusileisti ant žemės ir pakalbėti apie konkrečias mokyklų finansavimo, mokytojų atlyginimų, atestacijos tikslingumo, „pranašų“ iš užsienio efektyvumo problemas, tačiau siūlymu nebuvo pasinaudota.

Dažniau pagalvoti apie minėtas problemas siūlyta ir vyriausybei, kuri, pasak vieno kalbėtojo, „mus tik stabilizuoja, bet nepagerina pragyvenimo lygio“. Švietimo ir mokslo ministras Domarkas sakė, kad nėra realių vilčių dėl mokytojų atlyginimų padidinimo artimiausioje ateityje, nors ir suprantama, jog normalus pedagogo darbo įvertinimas yra viena rimčiausių investicijų į valstybės ateitį.

Kaune paminėta Rugsėjo 8-oji

Kaunas, rugsėjo 8 d. (AGEP) — Kaune rugsėjo 8 d. Vytauto Didžiojo karinavimo paminėjimo renginiai prasidėjo 10 val. ryto Karo muziejaus sodelyje Vytauto Didžiojo ir Vyčio kryžiaus vėliavų pakėlimu. Šv. Mišios už lietuvių tautą buvo aukojamos 12 val. Šv. Arkan-gelo Mykolo (Igulos) bažnyčioje, rašo „Kauno diena“.

Penktą valandą vakaro prie Vytauto Didžiojo paminklo įvyko Pučiamųjų orkestro „Ąžuolynas“ koncertas ir tuoj po jo — iškilmingas Vytauto Didžiojo ir Vyčio kryžiaus vėliavų nuleidimas Karo muziejaus sodelyje.

Iškilms pasibaigė 7:30 val. vak. tautine vakarone Vieni-bės aikštėje. Joje dalyvavo Vytauto Didžiojo universiteto folkloro ansamblis ir Keisto folkloro grupės muzikantai.

KALENDORIUS

Rugsėjo 9 d.: Šv. Petras Klaveras, kunigas, misionierius (1581-1654); Sergijus, Serapina, Ramunė, Vaidas, Vylis.

Rugsėjo 10 d.: 23 eilinis sekmadienis. Nikolajus, Salvijus, Konstancija, Gražidė, Dargvilė. Senelių diena — JAV Grandparents Day.

Rugsėjo 11 d.: Protas, Hiacintas, Šengailė, Gražuolis. 1960 m. Čikagoje mirė geografas, visuomenininkas Kazys Pakštas.

Rugsėjo 12 d.: Gvidas, Sirvydas, Ovidijus, Diomedis, Mantminė. 1934 m. Genevoje pasirašyta Baltijos valstybių Santarvė.

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

GYVYBĖS APDRAUDOS

Amerikoje yra praprasta viską apdrausti — visokiems dalykams — gyvenamam namui, mašinai, baldams, brangenyboms, sveikatai ir t.t. yra draudimai. Tačiau vienas — tai gyvybės draudimas, yra mažiausiai suprantamas ir dažnai ignoruojamas. Jeigu jūs esate, kaip dauguma žmonių, užsiėmę dienos rūpesčiais, tai neturite laiko pagalvoti apie tai, kad kada nors mirsite ir jums, arba geriau išsireikšti, jūsų artimiesiems, jūsų gyvybės apdrauda bus reikalinga. Tai yra pagrindinė klaida, kurią padaro daugybė žmonių, sako apdraudų specialistai. O gal jums gyvybės apdrauda yra visai nereikalinga? Jei jūs neturite šeimos, neturite žmonių, kuriuos išlaikote, jums galbūt ir nereikia gyvybės apdraudos. Gyvybės apdrauda yra reikalinga asmeniui, kad apsaugotų šeimą mirties atveju nuo finansinių sunkumų. Kai kurie, gerai uždirbantys žmonės naudoja gyvybės apdraudą, kaip „tax shelter“ arba kaip būdą išvengti palikimo mokesčių („estate taxes“).

Kokio didumo gyvybės apdraudą patartina pirkti?

Apdraudų specialistai ir vartotojų (consumers) patarėjai sako, kad yra protinga turėti apdraudą, kuri būtų 6 kartus didesnė, negu jūsų metinės pajamos po visų atskaiciavimų. Pvz., jei jūsų metinės pajamos, atskaicius mokesčius ir įvairius nurašymus, yra 30,000 dol., tai jūsų gyvybės apdrauda, turėtų būti nuo \$150,000 iki \$180,000. Tačiau yra įvairių specialistų, kurie sako, kad šešiskart didesnė gyvybės apdrauda, nei jūsų grynų metinės pajamos, yra gera formulė, bet jums gali reikėti didesnės gyvybės apdraudos ypatingais atvejais. Didesnė gyvybės apdrauda yra labai svarbu, jei šeimoje yra ligonių ir invalidų, kuriems reikia specialios priežiūros. Taip pat šeimoms, kurios yra didelės amžiaus skirtumas tarp tėvų. Ir toms šeimoms, kurios turi daug vaikų ir posūnių ar podukrų.

Norint apsaikčiuoti, kokio didumo gyvybės apdraudą pirkti, reikia pagalvoti, kiek nuolatinių pajamų šeima netektų jam/jai mirus, kiek santaupų turima, ką gautų šeima iš pensijos fondo (retirement benefits), kiek turima skolų ir kiek kainuotų palaidojimas.

Apdraudų žinovai teigia, kad daugumas žmonių, kuriems reikia gyvybės apdraudos, yra nepakankamai apsidraudę. The Consumer Federation of America's Insurance Group" patarėjai sako, kad daugelis vidurinės klasės ir mažiau uždirbančių žmonių, kurie rūpinasi tik kad užtektų šeimai išlaikyti, ir mėnesines sąskaitas užmokėti, galvoja, kad gyvybės apdrauda yra papildomos išlaidos, kurių jie negali sau leisti. Yra įvairių rūšių apdraudų, ir žmonės turi būti įspėti, kad apdraudos agentai gali juos spausinti įsigyti „cash value“ apdraudą, nes iš tokios apdraudos agentai gauna daugiau pelno.

Dvi pagrindinės gyvybės apdraudos rūšys

Apdraudų bendrovėms augant, nenuostabu, kad žmonėms sunku susigaudyti ir pasirinkti jiems reikalingą bei tinkamą apdraudą. Gyvybės apdraudos yra dvejų rūšių: „term“ ir „cash value“. Jei nereikia jokių priedų, o tik paprastos gyvybės apdraudos, specialistai pataria imti „term“ apdraudą. Jūs mokate tam tikrą mokestį, tam

tikrą laiką, paprastai nuo vienu iki penkerių metų, kartais ilgiau, po to vėl atnaujinate tam laikui. O kai jūs numirštate, apdraudėjas išmoka sutartą sumą jūsų artimiesiems, kuriuos buvotė sutartyje įrašęs. Jums žengiant metų laiptais aukštyn, kyla ir mokestis už „term“ apdraudą.

„Cash-value“ apdraudos vertė didėja, laikui bėgant. Tai yra kombinacija „death benefit“, santaupų, procentų ir investavimo plano, ir šio plano vertė kyla visą laiką. „Cash-value“ apdraudos yra gyvybės apdraudos, bet jūs jas galite bet kada sustabdyti — tai yra pasiimti pinigų. Dauguma „cash-value“ apdraudų turi nustatytą nuolatinį mokestį (jį mokesčiai nekyla su jūsų amžiumi, kaip „term“ apdraudų). „Cash-value“ apdraudos yra brangesnės, negu „term“ apdraudos. Vienas geras dalykas su „cash-value“ apdrauda yra tas, kad mokesčiai už procentus, kuriuos gaunate nuo sutaupyto dalies pinigų, gali būti atidedami vėlesniam laikui (tax-deferred).

Nors yra daug apdraudos planų, bet žinovi pataria, kad daugumai gyvybės apdraudos pirkėjų būtų tinkamiausias planas „term“ apdraudos. Jie sako, kad jūs neprarandate tuo planu pinigų ir yra nebrangu, ypač jaunesniems žmonėms. Be to, daugeliui žmonių, kurie investuoja į 401 (K) pensijos planą, kurį pasiūlo jų darbdaviai, jiems geriau apsimoka turėti tuos 401 (K) investavimus ir „term“ apdraudą, negu „cash-value“ gyvybės apdraudą. „Term“ gyvybės apdrauda yra geriausia šeimoms, kurios turi daug išlaikomų asmenų. Tiems žmonėms, kurie patys nepajėgia sutaupyti nei cento, „cash-value“ gyvybės apdrauda yra labai geras dalykas. Jei norite, kad „cash-value“ apdrauda jums gerai apsimokėtų ją turėtumėte išlaikyti mažiausiai 20 metų. Jei atsiimsite pinigų dėl kai kurių, priežasčių prieš tai, jūs daug nelaimėsite.

Apdraudų pirkėjų patarėjai pataria būti atsargiems su siūlomomis įvairių planų apdraudoms, kurios šiandieną darosi labai populiarios. Kadangi apdraudos savininkas pasirenka, kur investuoti „cash-value“ dalį savo apdraudos, čia yra svarbu atidėti pakankamai ir vertybės popierius (stocks) ir kitus, aukštą dividendą nešančius, investavimus, kad padengtumėte ir pralengtų apdraudos administravimo mokesčius.

Yra 5 firmos, kurios doro apdraudų bendrovių įvertinimus. Yra trys apdraudų firmos, kurios parduoda savo apdraudas tiesiog klientams tai: USAA LIFE, AMERITAS ir WHOLE-SALE INSURANCE NETWORK. Jie visai neima pinigų, arba ima mažai už patarnavimą ir parduoda, jiems paskambinus telefonu. Jie neturi apdraudos agentų ir jūs pats turite žinoti, ko jūs norite.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (1995-8-25) Some straight talk on life insurance by Annette Kondo).

Aldona Šmulskštienė
Birutė Jasaitienė

• 1864 m. spalio 3 d. prez. Abraham Lincoln paskelbė, kad kiekvienų metų ketvirtąjį lapkričio ketvirtadienį Amerikoje bus švenčiama Padėkos diena.

• 1876 m. kovo 7 d. Alexander Graham Bell užpatentavo savo populiariausią išradimą — telefoną.

TURTAI IR TESTAMENTAI

Paskutiniu metu vis dažniau pasitaiko, kad mūsų žmonės yra išnaudojami. Jiems mirus, ar kokiai nelaimėi atsitikus, jų sunkiai uždirbtas ir sutaupytas turtas atitenka miestui, valstijai ir juo naudojasi tie, kurie niekada nedirbo ir nedirbs. O kodėl tai atsitinka? Čia esame mes patys kalti, kad nesusitvarkome laiku, neigaliojame, kai patys savimi negalėsime pasirūpinti, kad mumis rūpintųsi mūsų vaikai, giminės, artimieji ar draugai.

Senatvė ir liga yra žiauri. Kai žmogus suseraga, pasensta ir nebėgi aiškiai galvoti, pradeda įtarinėti, kaltina visus ir visada, kad jį išnaudoja, juo nesirūpina. Skaudu ir sunku yra matyti, kai seni tėvai nepasitiki savo vaikais, juos įtarinėja, kad vaikai nori jų turtą atimti, dėl to susipyksta. Vaikai, nenorėdami atsprinti susidariusios padėties, savo tėvų nelanko ir nustoja jais rūpintis, tėvai juos tiesiog nuo savęs atstumia. Ir dėl to lieka nesutvarkyti dokumentai, o žmonės praranda viską; teismai, advokatai arba valdžia pasiima turtą. Yra nemažai viengungių, našlių moterų ar vyrų, kurie gyvena vieni, neturi vaikų ir gimių. Tie turėtų pasitikėti savo draugais, pažįstamais ar lietuviškomis organizacijomis. Paskutinių poros savaitų laikotarpįje ir Socialinių reikalų raštine kreipėsi du pagyvenę vyrai. Jie gyvena pas svetimus. Ir iš jų sąskaitos banko knygutės dingsta pinigai. Taip pat ir bankas kreipėsi, prašė, ar negalime su tais žmonėmis pakalbėti, nes pastebėjo, kad kažkas išima didesnes sumas pinigų iš tų žmonių sąskaitos. Atrodė, kad „gerieji“ šeiminkai pasinaudojo šių žmonių susimaišymu gyvenimo kelyje, sugėbėjo pasinaudoti ir paimiti tuos sutaupyto pinigus. Kol bankas pradėjo įtarinėti, kol tie žmonės atėjo į Socialinių reikalų raštine prašyti pagalbos, išsiaiškinti įtarinėjimus, jau buvo per vėlu. Sunku įrodyti naminių vagių, o juo labiau, kad nukriauštieji jau patys nelabai atsimena, ką jie daro ar darė.

Nesvarbu, ar vieni gyvename, ar su kitais, turime susirūpinti ir susitvarkyti savo žemiškus reikalus — savo turtus. Nelaukime, kol pradėsime sirgti ar visai pasenime. Miršta visi, ne tik seni, bet ir jauni. Liga ir nelaimės neklaužia metų. Jei neturite vaikų, gimių ar artimų draugų, ateitiktė lietuviškas globos organizacijas, Čikagoje — Socialinių reikalų raštine, pas Lietuvos Dukteris — mes patarsime, ką daryti, kaip savo reikalus tvarkyti. Atminkite, kad turite turėti testamentą, igaliojimus, „Living will“ ir t.t. Yra žmonių, kurie didesnes sumas pinigų, išėmė iš banko, laiko namie — sako „bankai gali bankrutuoti“. Amerikos bankai tikrai dar greitai nebankrutuos! Pinigai, laikomi namuose, gali labai greitai dingti. Žmonės, kartais net užmiršta, kur juos paslėpė, ir visokių kitokių atsitikimų įvyksta.

Mūsų žmonės, dirbę ir taupę visą gyvenimą, atiduoda savo pinigus svetimiesiems, už tai, kad laiku ir tinkamai nesusitvarko. O galėtų, jei neturi vaikų ar gimių, įamžinti savo vardą ir lietuviškas organizacijas, lietuvišką spaudą, radijo programas, Lietuvių fondą. Tai bent lietuviškai taisyklės pasinaudotų, mūsų tautinį išlikimą išvijoje prailgintume, o mūsų vardą su pagarba ir padėka minėtų ilgai, ilgai.

Kai miestas ar valstija jūsų turtą paima, tai niekam niekas ir aciū nepasako. Jau yra pasitaikę, kad keli gan pasiturintys asmenys buvo nesusitvarkę savo turto dokumentų, neturėję gimių, miestas paėmė viską.

„Spindulio“, Los Angeles LB jaunimo ansamblio vadovė Danguolė Varnienė su Povilu Pakeku, laimėjusiu š.m. — 1995 — Onos Razutienės premiją.

PENSIJOS LIETUVOJE

Jau kelis kartus esame rašę apie Amerikos „Soc. Sec.“ pensijų gavimą Lietuvoje. Tačiau labai daug žmonių dar vis klausia ir turi įvairių neaiškumų.

Kas gauna „Soc. Sec.“ pensijas? Jas gauna legalūs Amerikos gyventojai (piliečiai ir žmonės, kurie turi „žalią kortelę“), kurie yra išdirbę 40 ketvirčių — tai yra 10 metų ir imokėję į „Soc. Sec.“ pensijų fondą. Imokėjimai yra daromi taip: darbdavys atskaičiuoja tam tikrą procentą iš algos ir tada dar tam tikrą procentą pridėjus, pats nušunčia į „Social Security“ įstaigą, kuri višus, jūsų „Soc. Sec.“ numeriu padarytus imokėjimus registruoja. Kai išeinatė į pensiją, pagal imokėjimų dydį yra apskaičiuojama jūsų pensija. Tie žmonės, kurie daug uždirba, daugiau imoka į „Soc. Sec.“ pensijų fondą ir tuo būdu jų pensija yra didesnė, negu tu, kurie mažai uždirbo ir mažiau imokėję į pensijų fondą.

Mažiausia „Soc. Sec.“ pensija, kurią gauna 65 metų amžiaus pensininkas, yra \$520, o aukščiausia — \$1,199. Žmonės gali išeiti į pensiją, būdami 62 metų, bet jų pensija bus mažesnė — jie gaus tik 80% tos sumos, kurią gautų, jei jie išeitų, turėdami 65 metus. Tuo pačiu, jei žmonės neišeina į pensiją, sulaukę 65 metų, kiekvienas išdirbti priedo metai pensiją procentaliai padidins.

Nesvarbu, kada jūs išeinatė į pensiją, bet Medicare draudimas pradeda veikti tik sulaukus 65 metų. Taigi, jeigu jūs išeinatė į pensiją 62 metų, patys turite pasirūpinti privatų ligos draudimą, iki sulauksite 65 metų.

Kaip gauti „Soc. Sec.“ pensiją Lietuvoje?

Pirmausia įsidėmėkite, jei esate Amerikos pilietis, jūs galite gauti „Soc. Sec.“ pensiją kur norite ir kaip ilgai norite — Lietuvoje, ar kitoje svetimojoje šalyje.

Jeigu esate tik legalus gyventojas — turite „žalią kortelę“ — „Soc. Sec.“ pensiją už Amerikos ribų, (pvz. Lietuvoje), galite gauti tik šešis mėnesius. Jeigu užsibūsite ilgiau nei šešis mėnesius, jūsų pensija bus nutraukta ir, grįžus į Ameriką, turėsite iš naujo ją išsirūpinti.

Šiuos žmones turėjo palaidoti draugai, kaip vargšus, nes miestas laidotuviams duoda tik apie 300 dol. Susirūpinkime ir susitvarkykime savo žemiškų turtų reikalus, nes mes nei vienas negyvensime su saule.

Klausimas: Kaip reikia susitvarkyti ir kur gali siųsti „Soc. Sec.“ įstaigą pensiją?

Prieš išvykstant iš Amerikos, reikia nuvykti į „Soc. Sec.“ įstaigą (bent tris savaites prieš išvykimą), susitarti ir duoti adresą, kur norite, kad jūsų pensijos čekis būtų siunčiamas.

Yra kelios galimybės:

1. „Soc. Sec.“ įstaiga jūsų pensijos čekį gali siųsti jūsų gyvenamam adresu Lietuvoje;

2. gali siųsti į Amerikos ambasadą ir jūs iš ten ji turėsite kas mėnesį atsiimti;

3. galite atsidaryti sąskaitą kuriam Lietuvoje ir į ją sąskaitą jūsų pensijos čekis kas mėnesį bus siunčiamas;

4. galite susitarti čia Amerikoje su banku, „Soc. Sec.“ įstaiga jūsų čekį į tą banką į jūsų sąskaitą siųs, o jūs Lietuvoje galėsite išsikeisti savo asmeninius čekius Lietuvos banke. Kaip matote, yra kelios galimybės ir kiekvienas žmogus gali pagal savo reikalavimus susitvarkyti pensijų gavimo reikalus, ar tai būtų čia, ar Lietuvoje. Verta, kas gali, išgyti Lietuvos pilietybę. Amerikos pilietis turi privilegijų, kurių neturi legalus gyventojas — „žalios kortelės“ savininkas. Taip pat reikia įsidėmėti, kad Medicare ligos draudimas galioja tik Amerikoje. Jei išvykstate į Lietuvą, ar kur kitur, turite pasirūpinti privačiu draudimu, kuris veikia užsienyje.

Birutė Jasaitienė

DRAUGAS, šeštadienis, 1995 m. rugsėjo mėn. 9 d.

5

SKAUSMO IR VARGO DERLIUS...

(Atkelta iš 3 psl.)

Lietuvos lygumose yra įsikūręs Kruopių miestelis. Kruopiai — senas miestelis, pirmą kartą yra paminėtas 16 šimtmečio raštuose. Ir šis miestelis ir jo apylinkės daug matė per ilgus savo istorijos metus. Kruopių apylinkėse, kaip ir visame Akmenės rajone, karo metu virė nepaprastai atkaklūs mūšiai. Pats miestelis buvo labai suniokotas, beveik visas sudegintas. Šiose apylinkėse didelių aukų pareikalavo ir kovos prieš raudonuosius paveręjus ir jų pakalikus lietuvius komunistus. Kaip ir visoje Lietuvoje, ir šiose apylinkėse, vyko toks pat skaudus pokario kaimų persitvarkymas.

Ariama žemė šiose apylinkėse yra derlinga. Anų metų ūkininkai turėjo nevienodo dydžio ūkius. Buvo keli ir gerokai prasygyvenę ūkininkai. Pagervių kaimo ūkininkai Z. Lengvenis ir V. Kundrotas turėjo įsigiję ir nuosavas kuliamas mašinas. Jomis išskuldavo ir kaimynų javus. Buvo ruošiamos kulinio talkos. Už kelių kilometrų buvo Navalicko dvaras (apie 300 ha). Jis buvo išdalintas ir daug mažesnių ir bežemių sukūrė savo nuosavus ūkius.

Prie šio miestelio ir aš sukūriau savo nuosavą ūkį ir jį sėkmingai tvarkau. Apylinkėse yra ir daugiau naujakurių. Pirmoji (Vytauto Landsbergio) vyriausybė sudarė patogias sąlygas šiems ūkiams sukurti ir juose įsitvirtinti. Trobesiams pastatyti galima buvo panaudoti investicinius čekius ir gauti geromis sąlygomis pasiskolas.

Ir vėl iš to savo vienkiamelio sodybos žvegliau į Margės ūpeliukščio pakrantes. Sklaidosi migla ir praeities šešėliuose iškyla puikus šios apylinkės senovės kaimų vaizdas. Lyg ir matau tas tvarkingas sodybas ir jose nuo ryto ligi vakaro triūsiančius kaimynus.

Jie vagoja savo nuosavą armenio plotus. Beria vėslia sėklą ir tikisi brandaus derliaus. Jie gerai žino, kad jų laukų derlius užtikrina visą valstybinio gyvenimo gerovę ir pažangą.

Kur jie visi šiandien? Vienų kaulai išblaškyti Sibiro taigose, kiti ilsisi partizanų kapinėse. Ir tik keli yra dar likę drauge su mumis. Jie — lyg tie legendariniai vaidilos seka mums pasaką apie ilgų metų kančias ir svetimųjų panieką.

Bet tėvų žemėje vėl dygsta nauji vienkiamėliai. Galbūt greitai ir vėl tais vienkiamėliais bus nusėta visa Lietuvos žemė. Savas dirvas pures nauji artojai. Ir jie gyvens gražaus gyvenimo viltimis.

Sunku patikėti, kad kada nors bus atstatyti senieji kaimai su tomis tvarkingomis sodybomis, sodais ir gėlynais. Gal nors atgims to senoji mūsų kaimų papročiai ir tradicijos. Atgims vienas kitam padėti ir talkos būdu atlikti sunkius darbus. Atgims kooperatinis judėjimas. Ir gal pagaliau ir mūsų valdžia suprass, kad tik „tvirtas ūkininkas — Lietuvos ateitis“.

(Pabaiga)

Atlanta

IMPORT-EXPORT Inc.

GREITAI SAUGIAI IR LAIKU

PRISTATOME SIUNTINIUS

LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE

2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

ŽIEMOS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	\$540
Riga	\$540
Tallinn	\$540
Minsk	\$540

Į vieną pusę

Vilnius	\$380
Riga	\$380
Tallinn	\$380
Minsk	\$380

Belmont/Laramie 5150 W. Belmont Tel. 312-685-2020	North Side 3000 N. Milwaukee Tel. 312-489-4999
Belmont/Central 5637 W. Belmont Tel. 312-237-4747	Far North 4801 W. Peterson Tel. 312-725-9500

OUT OF STATE — 1-(800)-342-5315

„Gintaras“ — Vaikų sveikatos centras Palangoje ir dalis to centro įnamų.
Nuotr. Jurgio Lendraitis

KO TOKS LIŪDNAS, KAIMO VAIKE? (III)

ČIOBIŠKYJE — KALINAMI VAIKAI

„Jie niekada neverkia. Įžūlus, žiaurus, be sielos ir dvasios. Vogti pradėjo nuo penkerių-šešių metų. Turime prievartautojų, žudikų... Jie — lyg zombiai, prisikėlę numirėliai... O gal nė negimę!“ Tą dieną išgirstas toks Čiobiškio specialiųjų globos namų auklėtinų apibūdinimas savotiškai nuteikė, privertė atidžiau žvelgti į tvarką ir žmones. Čia įkalinta 100 paauglių iš visos Lietuvos. Tai padarę nusikaltimus nepilnamečiai, kurie dėl jauno amžiaus (neturi 14 metų) negali būti traukiami baudžiamojon atsakomybėn.

„Valstiečių laikraščio“ labdaros fondas „Kaimo vaikai“ atvyko su labdara — atvežė batų. Fondo koordinatorė Regina Švobienė nustebo, kad valstybės išlaikoma ugdymo įstaiga taip vargingai gyvena. Direktoriaus Feliksas Imbrasas buvo nuosirdus: jų ugdymo įstaiga išgyvena nuopuolį. Anksčiau vadintą spec. mokyklą pertvarkė, arba teisingiau — tik pakeitė pavadinimą. Globos namai? Negi ir kalėjimus pavadins sanatorijomis? Metodininko Antano Lukaševičiaus nuomone, nereikia valkioti žodžio prasmės. Šią įstaigą galima buvo pavadinti tik kolonija ar paauglių kalėjimu su tam tikra, tinkančia tokioms įstaigoms tvarka...

Ką darysi, niekas su čia dirbančiais žmonėmis ir nesitarė. Nesitarė ir prieš dvejus su puse metų pakeitę ilgametį ir patyrusį direktorių A. Lukaševičių atvežtinui — buvusiu LTSR žemės ūkio ministro pavaduotoju Romualdu Žalnora. Per trumpą laiką nualino statytinis šią įstaigą, todėl ji išskėlė į kitą vietą, arčiau Vilniaus.

— Bandysime atsitiesti. Kartu su Antanu Lukaševičiumi grumiamės su skurdu... — kalbėjo direktorius.

Skurdo priežastis — švietimo ir mokslo ministerijos lengvabūdiškas požiūris į šiuos globos namus. Praėjusiais metais neatiduota jiems skirtų 70,000 litų, 20,000 litų pristigo ir šių metų pirmajame ketvirtyje. „Nurėžė“ vaikams skirtus pinigų... Kaip užlopyti tas skylės, kuo apmokyti paauglius? „Dėkingi esame tėvams, kad jie palieka savo vaikų aprangą, apavą. Stinga patalynės, nekalbant apie mokymo priemones“ — guodėsi auklėtojai, mokytojai. Sunki materialinė bazė atsiliepia paauglių ugdymui. Grupėje 15 nepilnamečių, kuriuos atidžiai reikia stebėti visą parą. Nėra lengvosios mašinos, būtinų nors gaudant pabėgėlius, kurie išnaudoja kiekvieną progą. Nėra čia spygliuotos vielos, net padorios tvoros, tad begaliamis salygoms ištrūkti į laisvę — nesunkios.

Tačiau susipažinkime su paaugliais. Iš pažiūros mieli

vaikai. Dauguma mažiukai, susirietę į kamuolėlį, apdraskytai veidais. „Jų tokios liūdnos akys...“ pastebėjo R. Švobienė. Viešnia šnekino, glostė, klausinėjo. Mačiau, kaip pasikeisdavo jų veidai, ypač akys. „Ar verkėt kada nors?“ — visi purto galvas, bet vieno akys suspindė lyg rasa, lėtai slenka skruostu. „Iš kur?“ „Iš Kėdainių... Pinigus iš močiutės pavogiau...“ — virpa Laimono balsas. „O aš mašinas nuvarinėčiau. Gal 4-5 nuvariau. Dviese su draugu...“ — aiškina Deividas iš Telšių, žinovo žvilgsniu nužvelgdamas „Valstiečių laikraščio“ automobilį. Paklaustas, ar sugebėtų jį pavogti, numojo ranka: „Vieni niekai“.

Dauguma vogė pinigus iš klasės draugų, mokytojų, tėvų. Plėšė butus, sandėliukus, dalyvavo muštynėse. Daugiausia vyresniųjų įkalbėti. Ne vienas čia ju „pasisavinę“ suaugusiųjų nusikaltimus, kad nenuteistų tikrojo nusikaltėlio. Atseit, geriau paauglys tegu pasėdi globos namuose, negu suaugęs kalėjime...

Dauguma jaunųjų nusikaltėlių neturi tėvų arba augę nedarbioje, girtuoklių tėvų šeimose. Tragiška Kėstutis iš Klaipėdos rajono, Sendvario kaimo, istorija. Jau dešimties metų jis girtavo kartu su įtėviu, buvo sunkiai apsinuodijęs. Įtėvis jį žiauriai mušdavo, kankindavo. Prieš dvejus metus į savo klasės draugą smaigė, badė peiliu, o vėliau paskandino tvenkinyje.

Kalbėjomės su šiuo berniuku, žmogžudžiu. Ar jis supranta, įvertina savo poelgį? Vargu. Kas jo laukia gyvenime? „Tikriausiai, kalėjimas...“ — atsidūsta. Kaip ir daugumos jų. „Kad ir kaip mes juos perauklėtume, sugrįš namo, vėl pradės tokį pat gyvenimą, — sakė A. Lukaševičius. Turime ir gerų vaikų, bet neturime kur išleisti“.

F. Imbrasas supažindino mus su penktoku Sauliumi Lukošiu. Rašau jo pavardę, nes šis dviliks metų berniukas iš Šiaulių seniai atlikęs savo bausmę. Jam buvo ketveri metai, kai mirė motina, o jos netekus — namai tapo lindyne. „Paimsime, apgyvendinsime mūsų laikraščio globos namuose“, — kalbėjo R. Švobienė. Direktorius veidas prašvito: „Tai būtų vaiko laimė“.

Mus domino, kiek šiuose globos namuose vaikų pakeičia savo gyvenimo būdą? „Palyginti nedaug. Kur kas daugiau jų atsiestių, jeigu, išėję iš šios įstaigos, patektų į kitą aplinką“, — sakė A. Lukaševičius. Jo nuomone, daugiau kaip pusė šių vaikų iš viso nebūtų patekę į Čiobiškį, jeigu juos po pirmųjų nusizengimų būtų apgyvendinę tikruose globos namuose. Namų židinio šiluma, žmonių gerumas vaikystėje būtų ištrynę iš jų širdžių blogį, grubumą. Juos

nuo lopšio lydėjo materialinis ir dvasinis skurdas, pyktis, žiaurumai.

Žvelgdamas į juos, žengiančius vorele, nejučia susimąstai: kur šių vaikų mamos, tėvai, močiutės? O kad jie — artimiausieji vaiko žmonės — išgirstų širdį veriančią aimaną: „Pasiilgau... Mamos pasiilgau...“ Beveik visi mūsų kalbinti vaikai sakė: „Niekada nebuvau bažnyčioje...“ Niekada nebuvę ir teatre ar padorių žmonių draugijoje. Augė landynėse, kur žmonės baisėsi už žvėris. Jų ipročius jie ir paveldėjo. „Vogiau su tėvu“... „Vogti mokė mama...“ „Vogiau su kaimynu...“ O vogti, jų nuomone, tai ne gėda, net garbė. Kas gi dabar nevagia?

Atsisveikinome su šiuo globos namų vaikais, darbuotojais pedagogais. Širdį užgulė sunkumas. Kas išvaduos šiuos nepilnamečius? Kas apsaugos juos nuo kalėjimo? Gal šimtai vaikų ginančių organizacijų? Paimtu kiekviena po vieną mažąjį nusizengėlį ir padėtų jiems atsistoti ant žemės grunto. Ar nebūtų mažiau nelaimėlių? O jeigu ateitų į talką Bažnyčia? Gal tai nerealios svajonės. Bet turime kažką daryti, kad tokių globos namų Lietuvoje neliktų.

Bernardas Šaknys

VILNIUJE MIRĖ DAIL. F. DAUKANTAS

Neseniai iš Vilniaus atėjo trumpa telegrama, kurioje sakoma, kad 1995 m. rugpjūčio 12 d. mirė Feliksas Daukantas. Tai tas pat žmogus, apie kurį visi neseniai buvau spaudai rašęs, kad jis sunkiai serga.

Su dail. F. Daukantu teko kalbėti telefonu rugpjūčio pradžioje ir sužinoti apie sunkią ligą, tačiau dar niekas nemanė, kad jo gyvybė užges taip greitai. Jau anksčiau buvau rašęs, kad dail. Daukantas šių metų vasario 6 d. šventė savo 80-jį gimtadienį, surengė jubiliejinę parodą, kuri puikiai pasisekė. Jis buvo pilnas visokių planų, sumanymų, ką išdėstydavo savo dažnuose laiškuose.

Jis gimęs Cicero, IL, prie Čikagos, tačiau, jam sulaukus 12 m. amžiaus, kartu su tėvais ir broliu parvažiavo Lietuvon, kur praleido likusią amžiaus dalį. Čia jis baigė Mažeikių gimnaziją, Karo mokyklą ir tik vėliau įstojo Dailės institutą, kurį baigęs ilgą laiką buvo instituto pramonės gaminių modeliavimo katedros vedėju (jis pats tą katedrą sukūrė), o po to — instituto docentas. Savo 80-jo gimtadienio proga, gavo garbės profesoriaus vardą (tokių dabartinėje Dailės akademijoje yra tik keli).

Pasižvalgyti į savo gimtinę Amerikoje F. Daukantas buvo atvykęs tik vieną kartą — lygiai prieš trejus metus — 1992 m. rugpjūčio mėnesį. Jis čia atvyko su JAV užsienio pasu, kurį gavo JAV ambasadoje Vilniuje. Tačiau jis čia ilgai neužsibuvo: po

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos gražinant laimėjimo bilietėlius.

60.00 dol. Vito V. Val, Oak Brook, IL;

50.00 dol. Stasys Naumus, Dearborn, Hts, MI; Juozas Pargauskas, Toronto, Ont., Kanada; Violeta Chaves, Marstons Mills, MA; Juozas Petrauskas, Waubaushe, Ont., Kanada; Mečys Zeimys, Chicago, IL; Marija Vilutis, St. Petersburg, FL;

40.00 dol. Jonas Stoškus, Chicago, IL; Petrie Pekarskas, Delhi, Ont., Kanada;

35.00 dol. G. Rimkus, Oak Brook, IL; Jadvyga ir Petras Putrius, Livonia, MI; Kazimiera Sadauskas, Hot Springs, AR;

30.00 dol. Ona Jankauskas, Algonac, MI; J. Ardys, Fairview, PA; Verutė Šklerienė, Lockport, IL; Juozas ir Birutė Briedis, Chicago, IL; Vladas Stropus, Lemont, IL; Eleonora Skardis, Sault St. Marie, Ont., Kanada;

26.00 dol. F. M. Radis, Hot Springs, AR;

25.00 dol. Agnes Bigelis, Three Oaks, MI; Elena Skladaitis, Waterbury, CT; Nemira Šumskienė, Chicago, IL; Jurina Rugienius, Livonia, MI; A. Kanapka, Wasaga Beach, Ont., Kanada; Stasys Jokubauskas, Palos Hills, IL; Liudas Kulnys, Sudbury, Ont., Kanada; Bronė Simkus, Santa Monica, CA; Vedeckas, Massapeque, NY;

21.00 dol. Aldona Simonaitis, Rockford, IL;

20.00 dol. Antanas Zaporakas, West Bloomfield, MI; Vincas Bakšys, Springfield, IL; Joana Vaičiulaitienė, Bethesda, MD; T. Navickas, Coeur D'Alene, ID; Živilė Kacilauskaitė, Lemont, IL; Jonas Rejeris, Oak Lawn, IL; Stasys Stravinskis, Brookfield, IL; Rom Kilikauskas, Fairfax, VA; Teresė Vedeckas, Cleveland Hts, OH; V. Juodgudis, Mt. Prospect, IL; Juozas Brazys, Ormond Beach, FL; Bronė Buika, Three Oaks, MI; Apolonia Pacys, East Chicago, IN; Vladas Kartanas, Seminole, FL; Valerija Šimkus,

Naperville, IL; Oreginas Rovinskas, La Grange Park, IL; Prel. kun. A. Goldikovskis, Cleveland, OH; Dana Bendikas, Deerfield, IL; Vacys Mitkus, Tinley Park, IL; Kazys Janauskas, Darien, IL; dr. Gedas Grinis, St. Petersburg Beach, FL; Eleonora Tutinas, Brooklyn, NY; G. Kazėnas, Darien, IL; Anna Antanaitis, Hot Springs National Park, AR;

20.00 dol. Linda A. Taylor, Hollywood, FL; Vytenis ir Vida Šilas, Chicago, IL; Kostas Žalnieraitis, Clarendon Hills, IL; Anna Sablovskis, Frankfort, IL; Bronius Snarskis, Ormond Beach, FL; Maria Vaitkus, Hyattsville, MD; Emilia Susmaras, Chicago, IL; Eugenija Kolupailaitė, Chicago, IL; Antanas Janonis, Sunny Hills, FL; Igoris Itomlenskis, Cleveland, OH; V.M. Matuzas, La Grange, IL; Kazys Gudauskas, Baltimore, MD; A. ir V. Čepėnas, Darien, IL; Elena Černienė, Worcester, MA;

17.00 dol. Al Kvečas, Sunny Hills, FL;

15.00 dol. Kunigunda Vaitonis, Waterbury, CT; J. Karaliūnas, St. Catharines, Ont., Kanada; Eug. Abromaitis, Convent House, Toronto, Ont., Kanada; Vincas Žebertavičius, Newport, MI; Vladas Staškus, Redford, MI; R. A. Raulinaitis, Burbank, CA; Alfonsas Alkas, Tampa, FL; Vytautas Zdanys, West Hartford, CT; I. Ulpa, Dorchester, MA; Genovaitė Diržys, Woodhaven, NY; Kazys Jasaitis, Timmins, Ont., Kanada; J. Povilaitienė, Omaha, NE; Maria Macevicius, Monee, IL; Albinas Karoskas, Cleveland, OH;

11.00 dol. Izabelė Malakauskienė, Watertown, CT; J. Kvietys, Dayton, OH; Vytautas Stuošis, Cleveland, OH;

10.00 dol. Ludmila Stulpin, Eastport, ME; Elena Balčiūnas, Pompano Beach, FL; Nijolė R. Poskus, Bourbonnais, IL; L. Balaišis, Toronto, Ont. Kanada; A. Saulis, Clarendon Hills, IL; Rožė Didžgalvis, Chicago, IL; E. Andriušis, Chicago, IL; Bernard ir Regina Narušis, Cary, IL; kun. J. Kluonius, Holiday, FL; Marcela Aras, St. Pete Beach, FL; Alfonsas Velavičius, Sunny Hills, FL; Jeronimas Gaižutis, Clarendon Hills, IL; L. F. Duda, Toronto, Ont., Kanada; Danutė Balys, Lisle, IL; Kostas Vaičiutis, St. Pete Beach, FL; Jonas Paliulis, Waterbury, CT; Franciska Televičius, Detroit, MI; T. Kučienė, Lemont, IL; Aldona Dabrila, Dorchester, MA; Petronėlė Cicėnienė, Sioux City, IA; Ona Rutkauskienė, Livonia, MI;

10.00 dol. J.P. Oreska, Deerfield, Beach, IL; Anna Bigelis, Cicero, IL; Jonas Krutulis, Chicago, IL; Ona Mažionytė, Chicago, IL; V. Miliūnas, Downers Grove, IL; Saulius Kuprys, Riverside, IL; Antanė Lauraitis, La Grange Park, IL; Bronė Jozaitis, Oak Lawn, IL; Elena Jasaitienė, St. Petersburg, FL; A. Povilonis, Toronto, Ont., Kanada; Leonardas ir Romana

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristatoma dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

- Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.
- 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
- Paikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
- Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
- Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
- Pašto perlaides (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada L8E 5A6

Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

DRAUGAS, šeštadienis, 1995 m. rugsėjo mėn. 9 d.

7

Paulius, Montague, MI; Jurgis Janušaitis, Port Orange, FL; Juozas Pleckaitis, Racine, WI; Vacys Saliklis, Hickory Hill, IL; Jonas Balskus, Oak Lawn, IL; A. Vadopalas, Newport Beach, CA; Stasė Damijonaitienė, Elmhurst, IL; kun. Vladas Aleksonis, Fargo, ND; I. Skirgaudas, San Diego, CA; Julija Smilga, Chicago, IL; W. Pliskaitis, Chicago, IL; Alfonse Andres, Baltimore, MD; Aleksas Kikilas, Evergreen Park, IL; S. Palionis, Phoenix, AZ; R. Balčiūnas, Palos Hills, IL; Romas Butkūnas, Crystal Lake, IL; Antanas Drutys, Chicago, IL; St. Anthony's (Lith.) Church, Detroit, MI; Albina Lingienė, Redford, MI; Midland Federal Savings, Bridgeview, IL; Jonas Markvaldas, Chicago, IL; R. ir

R. Česonis, Fishers, IN; Juozas Žygas, Oak Lawn, IL; dr. Aldo-na Juozevičienė, Oak Lawn, IL; Antanas Bajerčius, Dearborn Heights, MI; A. Palunas, Akron, OH; A. Grajauskas, Hamilton, Ont., Kanada; V. Kleiza, Lockport, IL;

10.00 dol. P. Petrušaitis, Racine, WI; Jonas Narusas, Euclid, OH; Marija Titienė, Cleveland, OH; Anthony Marchertas, Downers Grove, IL.

„Draugo“ Rėmėjų dosnumas ir palankumas savo dienraščiu visuomet kelia nuostabą ir skatina dar uoliau dirbti, kad laisvas lietuviškas žodis sėkmingai lan-kytų visus mūsų tautiečius ir svetimuose kraštuose, ir Tėvynėje. Esame nuosirdžiai dėkingi už aukas.

Su liūdesiu minime

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTĮ,

kai 1985 m. rugsėjo 14 d. Viešpatyje užmigo mūsų brangus Tėvelis ir Senelis

A.†A.

VLADAS RIMAVIČIUS

1994 m. sausio 24 d. su juo Amžinybėje susijungė ir mūsų mylima Mama ir Močiutė

A.†A.

BRONISLAVA RIMAVIČIENĖ

Šv. Mišios už jų sielas bus aukojamos rugsėjo 17 d., 9 val. ryto, Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte, o rugsėjo 14 d. — Ukmergės, Siesių ir Šiluvos bažnyčiose.

Prašome drauge su mumis pasimelsti už a.a. Vladą ir Bronislavą.

Sūnus Antanas ir duktė Sofija su šeimomis.

A.†A.

VLADUI BARTUŠKAI

mirus, giliai užuojautą reiškiau žmonai SALOMĖJAI, dukteriai DANUTEI, sūnui ROMUI, jų šeimoms ir visiems giminėms bei artimiesiems.

Birutė Jasaitienė

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS

and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.

TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.

1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY

HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD

MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES

1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT 12401 S. ANCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

CHICAGO 1-312-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

